

Turun Hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4
PL 32, 20101 TURKU
turku.hao@hao.oikeus.fi

2019/03.04.04.04.09/2024

Satakunnan hyvinvointialueen lausunto Turun hallinto-oikeudelle koskien Satakunnan hyvinvointialueen asiakasmaksuja 1.5.2025 alkaen

Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuusto on tehnyt 9.12.2024 päätöksen § 96, jossa se on määrännyt asiakasmaksut 1.1.2025 alkaen. Valittaja on tehnyt päätöksestä aluevalituksen, jossa hän vaatii hyväksytyyn asiakasmaksutaulukkoon liitettävän klausuulin, jonka mukaisesti kaikkia asiakasmaksuja voidaan asiakkaan hakemuksesta alentaa, jos siihen on hyväksyttävä erityinen syy.

Aluevalituksen johdosta Satakunnan hyvinvointialue lausuu Turun hallinto-oikeudelle seuraavaa:

Aluevalitus tulee hylätä. Aluevaltuuston päätös asiakasmaksuista on sellaisenaan pätevä ja lainmukainen seuraavin perustein:

Asiakasmaksulain (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista) 11 §:n mukaisesti sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Palveluista järjestämisvastuussa oleva hyvinvointialue voi päättää, että:

- 1) muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1 momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai
- 2) maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Valittaja on valituksessaan väittänyt, että koska lakiin ei ole otettu säännöstä, jonka mukaisesti voitaisiin tehdä kategorinen päätös olla laajentamatta asiakasmaksujen alentamista tai perimättä jättämistä 1 momentin ulkopuolisiin maksuihin, tällainen päätös olisi kohtuuton, eikä tällaista päätöstä voisi täten tehdä. Valittaja ei ole esittänyt syvempiä perusteluita väitteensä tueksi.

Hyvinvointialue taasen katsoo, että momentin mahdollistava muoto, pitää mahdollisuuden olla joko tekemättä päätöstä laajentaa alennuksia tai perimättä jättämisiä 1 momentin ulkopuolelle tai tehdä nimenomainen päätös olla laajentamatta 1 momenttia. Tulkintamme liittyy vahvasti perustuslain 121 § 4 momentin sekä lain hyvinvointialueesta 2 §:n suojaamaan hyvinvointialueen itsehallintoon ja sen oikeuteen päättää vapaasti niistä asioista, jotka kuuluvat sen järjestämisvastuulle. Mikäli lainsäätäjällä olisi halunnut rajoittaa hyvinvointialueen harkintavaltaa tässä asiassa valituksen mukaiseksi, olisi tämä itsehallinnon kannalta ongelmallisena kirjauksena tullut erikseen kirjata lakiin mahdollisten tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi. Näin ollen on aluevaltuuston päätöstä pidettävä asiakasmaksulain mukaisena.

Satakunnan hyvinvointialue

Anna Alarautalahti-Heurlin
hallintojohtaja